

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Március 15.

Dr. Pröhle Vilmos ünnepi beszéde az Ipartestületben.

Lomhán pergő hétköznapjaink szürkeségét ime újból megszakítja a mai napnak lélekemelő ünnepiessége. Mint a hosszú tél, melynek elmúlásában már szinte bizni sem merünk, hosszú, sivár volt az a korszak is, melyet mint nemzet éltünk át az utóbbi időkben. Sőt talán nemcsak a magam szívének gyötrő aggodalmát, hanem mindannyiunk lelkének közös, nyomott érzését, tolmácsolom, ha azt mondom, hogy a nemzeti életünkben, különösen politikai életünkben a körülbelül egy évvel ezelőtt beállott örömdetes változásra is csak úgy tekintünk mi, elbúsult kurucok, mint ama egy-két enyhébb napra, melyeken hosszú telünk ridegségéből engedni látszott s a jégcsapok megcsordultak a házak ereszen: nem tettük félre a téli gunyát, mert tudtuk, éreztük, hogy csalogka a napfény s új fagy, új zimankó váltandja fel vajmi hamar.

De jó az Isten s a forgó évek visszavissza hozzák nagy idők emlékeit: régi dicsőségünk, régi nagyságunk félistenei ki-kibontakoznak a mult ködéből egy-egy évforduló alkalmával.

A magyarok Istenének jóvoltából nemzeti életünknek ezer és tizenegyedik esztendejét írjuk s a mai napon ötvenkilencedik évfordulóját 1848 március 15-dikének. S a kettő között különös összefüggés van, méltó a megszületésre.

Ezer esztendeje annak, hogy honalapító nagytejedelmünk, Árpád vezér sirba szállott, hogy hófehér paripán, világverő pallosával s az őshazából hozott turulos zászlóval elszárguljon oda, hol Bendegúz és Attila vártak reá, őseink hite szerint, kabala tejjel telt kupák mellett a tulvilági dalnok kobzára figyelve, amint a szarvast üldöző, tündérleányok szívét elrabló két leventének csudadolgairól énekelt.

És ma március idusa van. Egy oly nagy napnak emléke ujul fel lelki szemünk előtt, mely jelentőségben a honfoglalás dicső tényével versenyez s az eszményi igazság szempontjából nézve, annak igazi betetőzése és szentesítése.

Engedjétek meg, kedves polgár-

társaim, hogy a mai alkalommal ne annyira 1848 március 15-dikével s az azt követő eseményekkel foglalkozzam — hisz magyarok vagyunk s szomorú volna, ha ezek az események nem volnának örökre szívünkbe vésve — hanem inkább levonjam a nagy évforduló nagy tanulságait.

Árpád apánk és a hét magyar elfoglalta ezt a szép hazát ősi jusson, mint Etele királynak idegen kézre birt hagyatékát. Ez nemcsak magyar hagyomány, mint némely tudósok hirdetik, hanem tény és valóság; mert németek, olaszok és görögök egyenesen azért ijedtek halálra a magyarok bejövételén, mert abban a daliás lovas népben a húnok utódaira ismertek!

És őseink el is foglalták ezt a földet, joggal, de vért ontottak érte s alkottak itt egy független államot, dicsőségeset, nagyra hivatottat.

Szabad, alkotmányos nemzet voltak. Alkotmányuk alaptételeit, az ugynevezett etelközi szerződést, mely szintén nem mese, nemzetünknek egy francia történetírója is méltatja őszinte, nagy lelkesedéssel s azt mondja róluk: ime ezek a magyar köztársaság alapvető törvényei! A magyar nem volt szolgája az ő választott fejedelmének s törvényes utódainak; a föld, mely az ország felosztásakor osztályrészül jutott, nem hűbéri birtok volt, hanem jogos tulajdona, melytől csak hűtlensége esetén volt megfosztható. A honfoglaló magyarnak s ivadékaiknak joga volt beleszólnia a nemzet ügyeinek intézésébe.

Természetes, hogy az itt talált, szép szerével vagy kénytelenségből meghódolt idegen nemzetiségek nem kaphatták meg a polgári jogok teljességét; hisz akkor rövid idő múlva elpusztult volna Árpád dicső alkotása, a független magyar haza, Isten kalapjának ékes bokrétaja.

A honfoglaló magyarság ivadéka megmaradt nemesnek, a magyar nemzet véréből valónak és szabad polgárnak, ki csak véradóra volt kötelezve, a meghódoltak pedig jobbágyok, szolgák voltak, természetesen a közügyekbe való

beleszólás nélkül s törvény előtt is megkülönböztetve a nemből, az ország urától, a magyartól.

Évszázadok kemény harcai és súlyos viszontagságai után legalább az ország közepén nyelvben, észjárásban, az anyaföld szeretetében eggyé lett a jobbágy a nemesel, magyarnak vallotta magát szegényes kunyhóiban, szurtos köntöse alatt hiven dédelgette a magyar történelem teletjethetetlen nagyalakjainak emlékezetét. Egyszóval magyarrá lett, a nemesel eggyé lett nemzeti érzésben, hazaszeretetben, csak a jogaiban nem osztozhatott.

Súlyos, de rendszerint végzetes kimenetelű felkelések után, melyekben a jobbágy terhein könnyíteni akart, magának a nemzeti életnek mérhetetlen sok gyásza és tespedése után végre eljött az idők teljessége, 1848 március 15-dike. A honfoglaló magyarok s a meghódoltak ivadékaik e napon lettek igazán egy nemzetté a jobbágyság felszabadítása, a szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméinek diadala által.

Igy lett 1848 március idusa a honfoglalás befejezése és szentesítése az örök erkölcsi igazságok ítélőszéke előtt is. Így fejezte be Árpád vezérnek dicsőséggel kezdett munkáját Petőfi Sándor, a hét magyarét s a többi párducos vitézét a márciusi ifjuság!

Ime, szeretett polgártársaim ez adja meg 1848 március tizenötödikének nemzeti életünkben azt a messzire kiható, örökre szóló jelentőséget, melyet megfog őrizni és meg is kell őriznie, akár iktatják törvénybe, akár nem, mert az igazság fölötté vagyon minden emberi indulatnak, minden emberalkotta törvény betűinek. Magasabb körök szájaizéhez mért frázisokkal, okoskodásokkal se nemzeti történelmet csinálni, se azt a maga letolyásában megakadályozni nem lehet; de lehet igenis nemzeti politikát csinálni őszinte, becsületes, lángoló nemzeti érzéssel, törhetetlen akarattal, elszánt szívvel, kemény ököllel, mely féltékenyen öröklik nemzetiüknek nem csak anyagi, hanem erkölcsi kincsei fő-

Báli ujdonságok

(Telefonszám: 114).

u. m. cipők, ruhabevonatok, gaasok, díszek, keztyük stb. óriási választékban megérkeztek

EISLER KÁROLY
női-, férfi divat és cipő-üzletében
Nyiregyházán.

lött is, egyforma odaadással ragaszkodik ehhez a szent anyaföldre s dicső őseink áldott emlékéhez.

Ilyen nagy erkölcsi kincsünk, melyet szívünkben kitörölteni, markunkból kicsikarni nem engedhetünk, a március idusa és annak örök szent eszméi.

Jól tudjuk, mi magyarok, hogy mit jelent nekünk e nap, s ha kell, hát megmagyarazzuk másoknak is, mint megmagyarázták 59 évvel ezelőtt dicső apáink nem csak szépszóval, hanem szuronnyal s egyenesre vert kaszával is.

Azt jelenti ez a nap, hogy a magyarság nemzetnek érzi magát s nemzet akar lenni a nagyvilág előtt is, hogy életének második és következő évezredeként nem akarja szegyenben, gyalázatban tölteni, hogy nem a népek csufja, hanem ékessége, koronája akar lenni, hogy a magasságban lakozó Istennek legyen miben gyönyörködni, ha égi trónusáról a világra letekint.

Azt jelenti, hogy a magyar, ha úgy akarja, nem csak érezni és beszélni tud, de tudja azt is, hogy a tett az ész és fokmérője a szónak próbaköve; s tudja a magyar vaskarral rombolni, ami hamis, átkos és hitszögő, s alkotni titáni erővel, ami nagy, nemes és dicső.

Azt jelenti, hogy a magyarnak nemzeti érzése ha őszinte nem szenvedő ábrándozás, hanem eleven erő, mely eltöpör utjából minden akadályt és hősiességével homályba borítja a valóságban is mindazt, amit vitézi nagyságról, önfeláldozásról más nemzetek költők ábrándjaiból ismernek.

Nézzétek csak Kossuth Lajos hőseit, amint rónákon, hegyoldalokon előre törtetnek, halált okádó ágyukat némitva el s eszeveszett futásra kényszerítve a zsarnokságnak, sötétségnek sisera hadát.

Hol volt még, mikor volt még a világon annyi vitézség, annyi dicsőség egy rakáson? Magyar hemlokra termett

akkor minden babér, de — sajnos — minden töviskoszorú is!

Ott van Világos, ott van Arad! Az ajkat görcsös vonaglás fegja el e szónál, a szív verése megakad. Az igazságos Isten lásson igazságos törvényt azok felett, kiknek e gyásznapiakat köszönhetjük és ne engedje, hogy kétségbeessünk!

Él magyar, áll Buda még! s még van még a mi márciusi evangéliumunk, a mi márciusi hitvallásunk s ez lesz a mi vezérünk az igazságra, a nemzeti megújulásra.

Hiába hinti maszlagát közöttünk az isten- és nemzettaadás gonosz szelleme, hiába járnak közöttünk álpróféták, kik azt hirdetik, hogy ahol kényelmesen megélhetsz, ott van a hazád s a ki nek szavazati joga nincs, az rugja el magától a nemzeti ideálokat, tépje ronggyá, tapossa sárba ezt a dicsőséges háromszínű zászlót s némitsa el a Hymnus s a Szózat szent zsolozsmáját idegenből becsempészett korcsmai nóták rikácsolásával, aki magyar, az tudja jól, hogy egy Istenünk, egy hazánk s a haza, a nemzet jövője előbbre való minden egyéni érdeknél, minden egyéni jognál és boldogulásnál.

Tudja és tudni fogja az igaz magyar mindig, hogy csak szabad nemzet lehet ura a maga sorsának s csak szabad nemzetnek lehetnek szabad polgárai.

Elfelejtünk e nagy napnak igazi jelentőségét, ha szent fogadalmat nem tennénk arra, hogy amit ránk kentek a századok, lemoszuk a gyalázatot; hogy semmi kecségtetés, semmi ígéretés nem fog bennünket megtéveszteni, hanem szívvel, lélekkel s ha kell, karral, karddal azon leszünk, hogy nemzet legyen belőlünk, független, nagy és szabad s akkor majd mi, vagy unokáink fogják tudni, hogyan kell megvalósítani a márciusi eszméket, melyek nemzeti függet-

lenség nélkül üres szavak, kongó frázisok!

Magyarok nagy Istene! tekints le reánk magas égi trónusodról s szenteld meg a mi érzelmeinket, mikor a márciusi eszmék prófétáinak és halhatatlan vértanuinak szent neveit áldó imádságba foglalva, meghajlunk szent fenséged előtt s szívünkben március idusának minden rózsás reménye s október hatodikának kimondhatatlan gyásza tusakodnak: szenteld meg úgy, hogy reményünk tetterővé, gyászunk elszántsággá váljék és legyen bár küzdve, szenvedve, legyen bár hulló verejtéknek, piros vérnek árán, újból megérhessük a polgári szabadságot, egyenlőség és testvériség diadalát szabad hazában, szabad fővel, szabad karral!

Éljen a haza, éljen a szabadság.

Tünetek.

Nem felületes ítélet az, amely megállapítja, hogy valamely közigazgatási egység közdolgainak ellátása annál jobb, igazságosabb és közvetlenebb, minél kevesebb bírálat emelkedik ki a hatalmat gyakorló testületek és egyes functionariusok ellen az alárendelt közönség soraiból. De ismét beteg az a közigazgatás általában, amelyet az elégedetlenség állandó nyílt szava kísér.

De meggyőződésem szerint vagy annak a közigazgatásnak kell nagyon betegnek lenni, amelynek egész bünné emelkedő hibáira a nyilvánosság suverén organuma: a sajtó kénytelen rá mutatni, vagy az a sajtó szenved hatalmi túltengésben, amely felelőségre vonás nélkül tár fel égő sebeket a közigazgatás tunya testén.

Vagy mindkettő az!

Nagy bajnak kell lenni Nyiregyháza város közdolgainak vitelében, ha már azzal a sajtó kénytelen ugyszólván napról-napra s mind több bátársággal foglalkozni anélkül, hogy az elhallgatása végett az illetékes tényezők az okot megszüntető tevékenységet mozgásba hozták volna.

Valóban örvendetes volna, ha a hivatalos köröknek ez a fanatikus nyugalma a sajtó akciója tökéletes alaptalanságának tudatára támaszkodnék.

T Á R C A.

MÁRCIUS 15.

Irta: Asmadai.

*Kibontották a szabadság
Vihartépte szent zászlaját,
Európa rázkódása
Felrázta az alvó hazát.*

*És a zászlót, magyar zászlót
Az ezerek körülvevék;
Megharsant a „Talpra magyar!”
Megrendült a föld és az ég!*

*És rabágyút odahagyá
A bilincsbe vert gondolat.
Nem nyögött az érzés tovább
A vérező szívek alatt.*

*Üdöriadal, szent hosána
Zengett, zúgott fel mindenütt! . . .
S a vérszentelte mezők fölé
A napsugár újra kisüt . . .*

*A napsugár újra kisüt:
Ragyog a hon minden táján . . .
Negyvennyolcnak szent idusa,
Hogy az Isten áldva áldjon!*

*Óh te nagy nap, óh te szent nap!
Ünnepeknek éke-fénye!
Nagyságodnak, szentségednek
Nincs kezdete, nincsen vége!*

*Derűt, vigaszt, áldást hoztál
A sötét, a bús hazára . . .
S kivirágozott lángjaidtól
A szabadság korhadt fája.*

*Lombos ága, termő ága,
Rajta népek boldogsága!
Behajlik a palotába,
Szegény ember kunyhójába . . .*

*És az arany-szabadságnak
Kivirágozott fája alatt,
Minden, a mi rabláncon volt:
Ujra szabad lett, óh szabad!*

*Börtönajtók zárja pattant,
Porba hullt a szegény-járom!
Negyvennyolcnak szent idusa,
Hogy az Isten áldva áldjon!*

*Te örökké diszélő lomb
A magyar nép életfáján!
Neved áldott, napod ünnep
Hunniának minden táján!*

*Óh te örök vigasztalás
A századok keserveiért!
Te szűz harc! mely alkotál,
Bár nem ontál egy cseppnyi vért!*

*Fegyvered a törvény vala,
Az igazság fényes napod,
Mely senkitől nem vett semmit,
S amely mégis mindent adott!*

*Beteljesül a titkos vágy,
Mi epeszté miljó kebelt;
S az isteni szabadságnak
Minden nemzet oltárt emelt!*

*Szabadságnak dicsőhymnusa
Zengett át a nagy világon . . .
Negyvennyolcnak szent idusa,
Hogy az Isten áldva áldjon!*

*Elnyomott szó, titkolt eszme
Életre kelt, s nyert új erőt,
Rabgondolat láncát tépve
Lehelt szabad friss levegőt!*

Telefon sz. 129.

Báli ujdonságok:

Telefon sz. 129.

gase szövetek, csipkék, aplicatiók, virágok és keztyük nagy választékban

Kohn Ignácz divat- és rövidáru üzletében Nyiregyházán.

De vajon támaszkodhat-e?

Aligha.

Akkor, amidőn az anyakönyvvézetők közötti botrochomomachiát belügyminiszteri kiküldöttnek kell megszüntetni fokozott erélyel, ki volna elég bátor naivításában addig menni, hogy 3 előkelő s felelősre vonható gazda képviselői tagnak a város gazdasági tanácsosa ellen másodszor is megismételt súlyos vádjá figyelmet sem érdemel s hogy alig egy hétre rá a város főmérnöke elleni konkretizált nyomatékos gyanúkok csupán lázban égő agy álképzetei.

Tehát a városnál nagy bajnak kell lenni. A baj nagy akkor is, ha a sajtónak idézett támadásai ténybeli alappal egyáltalában nem bírnak, mert ezek a támadások élesen bizonyítják, hogy a város közigazgatásának vezetésében nincs meg az erély, cselekvési képesség és önállóság ama foka, amely a közvéleményben a közigazgatás megbízhatósága iránt feltétlen megnyugvást tudna kelteni. Sőt amidőn a közvélemény talán pironkodva kénytelen látni, hogy két tisztviselőnek brutális harcát nem a közvetlenül hivatott ellenőrző közeg törvényes alapon álló közbelépése szünteti be, hanem — nem is ezen közeg előterjesztésére — de a központi kormányhatalomig feljutott hirbotrányossága folytán annak saját kezdeményezéséből eredő közbelépése: ki ne vallaná, hogy a sajtónak hatáskörét szerintem túllépő magatartása indokolt, szükséges s a belső ellenőrzés erélyének hiányát pótló... a közigazgatásunk nem csekély megalázására.

Hanem én nem kívánom vizsgálni, vajon a közigazgatásunk nem épen alsórendű tényezői ellen intézett sajtóbéli támadások mennyiben igazoltak? Megállapodom annál az egy ténynél, hogy ily támadások — telve megjelölt vádakkal — tényleg vannak, azok köztisztviselőket érnek s mintha a közvélemény immár türtőzhetetlen érzésének nyomása alatt azoknak visszaadására a sajtó volt kénytelen vállalkozni.

Hát ez már nagyon szomorú tünet akkor is, ha a sajtó támadásai igazak, akkor is, ha teljesen alaptalanok.

Mert fényesen bizonyítja, hogy a város tisztviselői egyenként és összeségben nem állanak kellő szigorral gyakorolt ellenőrzés alatt sem a polgármester, sem a képviselő testület, sem a további felettes hatóság részéről.

A vármegye magatartását értem, bár nem méltányolom. Álláspontja az, hogy Nyir-

egyháza elég nagy, elég önálló és elég költséges közigazgatása van, hogy saját ügyeit felső beavatkozás nélkül intézhesse.

A másik két tényezőnél részint a viszony intimítása vonatkozásban a tisztviselőkkel, részint az egymásra várás s az ellenőrzői tevékenység kifejtésénél a másikra való háritás s végül a tisztviselők eljárásának és magatartásának lényegéből mutatkozó jelenségek fontosságának fel nem ismerése alkotják a tulajdonképeni okokat, amelyek az ellenőrzés teljes ernyedtségét eredményezik.

Az ernyedt ellenőrzés közvetlen hatása aztán az, hogy egyes szabadabb gondolkodású tisztviselők könnyebben visszaélnék a jogaikkal, valamint más oldalról az, hogy az ellenőrzés hiányait a közvélemény, illetve ennek legfejlettebb szerve; a sajtó kénytelen pótolni a hibás cselekmények felfedezésével és feltalálásával.

De ezek a támadások bizonyítják másrészt az is, hogy a város tisztviselői nem részesítenek kellő védelemben sem a polgármester, sem a képviselőtestület, sem a felettes hatóság részéről.

Ez utóbbi menthető kézen fekvő okoknál fogva, hogy t. i. e kötelezettség gyakorlása csak másodsorban hárul rá.

A két előbbi menthetetlen. Nem csak azért, mert kötelesség mulasztás, nem csak azért, mert a jogellenes támadás elleni védelem nyújtás minden tisztviselőnek természetadta joga; hanem azért is, mert a jogellenes támadás hatása nem csupán a közvetlenül érintett tisztviselőket, hanem az egész tisztviselői kart éri, csorbitván annak legerősebb fegyverzetét, működése sikerének biztosítékát: a köztektintélyt egy részről, másrésztől épen ennek a köztektintélynek biztosítása követeli meg, hogy a valóban hibás tisztviselő a megérdemelt megtorlásban részesíthetők.

De menthetetlen végül azért is, mert a fegyelmet gyakorló hatóság és fórum nem csupán a támadásra van feljogosítva a tévedt tisztviselő ellen, de kötelezve van a védelemre is ott, ahol valamelyik tisztviselő kívülről ok és alap nélküli meghurcoltatást kénytelen szenvedni.

És ezt a védelmet az utóbbi hetekben elhangzott vádak ellen hiába igyekszünk felfedezni, mintha egyenesen oda irányulna a szándék, hogy azok a vádak a feledés pora alatt enyészzenek el.

Pedig a közállapotok s ezekben a tiszt-

viselők tényei iránti szigorú felfogás fokozatos lanygulása automaticæ vezet a tisztviselői kar köztéktintélyének szétfoszlásához, ami már nem a város határa általi korlátolt szerencsétlenség.

Ebben az értelemben a város közigazgatása igazán beteg.

G.

Levél a szerkesztőhöz.

Nagyságos

Schlichter Gyula urnak,

a „Szabolcs” hetilap felelős szerkesztője és laptulajdonos

Helyben.

Tisztelettel kérem nagyságodat, méltóztassék becses lapjában a március 9-iki számban megjelent „Nyílt levél Májerszky Béla polgármester urhoz” című hirlapi közleményre válaszképpen a lap hasábjain a legközelebbi számban a polgármester urhoz beadott kérvényemnek helyet adni a következő formában:

„Nyílt levél Májerszky Béla polgármester urhoz” című hirlapi közleményre, mely a „Szabolcs” hetilap mult heti számában jelent meg, közlöm az érdeklődőkkel, hogy Májerszky Béla polgármester urhoz az alábbi kérvényt adtam be.

„Tekintetes Polgármester úr!

A „Szabolcs” helyi hetilap 1907 évi március hó 9-iki számában, mint azt a mellékelt példány feltünteti „Nyílt levél Májerszky Béla polgármester urhoz” című közleményében rólam, hivatalos ügyködésemből kifolyólag sértő módon emlékezik meg.

Hirlapi közlemények, melyek valótlan állításaikat bizonyító érvekkel támogatni nem is tudják, a közügynek mitsem használnak, bár ily címen iratnak. Arra sem alkalmasak, hogy ezek alapján komoly, a közügyet szolgáló munka végeztessék, mindazon által kérem polgármester urat, méltóztassék a hirlapi közleményben foglaltakra, valamint egész hivatali ügyködésemre vonatkozólag ellenem a fegyelmi vizsgálatot elrendelni és azt lehetőleg sürgősen lefolytatni.

Kérem ezt annál is inkább, mert — fájdalom — személyi megtámadásom ujabban, volt családi kötelekeimből is táplálkozik, mely oldalról ért megtámadásom ép oly méltatlan, tárgy nélküli, alaptalan, mint szomorú és fájdalmas.

Virradatja lön egünknek:
Fény rezg im' a fák ágain...
Lelkünk édes, szép reményi
Röpdesnek a hon síkjain.

Dicsfény ragyog bércek ormán,
Diszlik a hon minden tájon!
Negyvennyolcnak szent idusa,
Hogy az Isten áldva áldjon!...

*

Századok tünhetnek, ezredek mulhatnak,
Örök, nagy ünnepe lesz te a magyarnak.

Amig a Kárpátok magyar földet zárnak,
S magyar lesz az ura Duna—Tisza tájnak;

Amig csak élet lesz ezen a világon;
Amig csak madár dal zeng a lombos ágon;

Amig csak napvilág ragyog magyar földre:
Emléked megtartjuk örökre, mindörökre!

Ahoz hűtlenek nem, soha nem leszünk!
E szent fogadásra esküszünk, eskü-
[szünk!]

Mese az okos rókaról.

Irta: Szomaházi István

A szegény ravaszdi koma nem tévedt, mert egy reggel csakugyan hangos lármá verte föl a tótmezei majorság csöndjét... Az istálókából elő vezették a paripákat, s a gyönyörű telivér állatok vidáman ficánkoltak a friss, reggeli hűvösségben. Karsu, vörös frakok váltak ki a kastély háttéréből öblös sötétkékviktóriákban fáskolóba húzódt össze néhány sportkedvelő asszony, a kutyák kedélyesen vihogtak... És egyszer a gödöllői ut felől hatalmas porfelleg kanyarodott föl a fák őszi lombja fölé, s a szürke fátyolból, mint valami tündérmese, bontakozott ki egy mindenkinél magasabb, mindenkinél délcegebb lovas hasonlatoskép vérvörös kabátban... Ez a király volt, sok országok fejedelme aki lovagostorával barátságosan köszöntötte hajlongva várakozó vadászokat. És ekkor egy szöke, sebfordásos fiatal ember — a master of houting — hódolattal verte össze a sarkantyuit.

— Kezdhethük felséges ur? — kérdezte.

— Kérdezhethük, válaszolt a király.

A farka nagy intett a szolgálknak, akik

egyszerre felnyitották, most a szerencsétlen róka kalitkáját. Ravaszdi koma mohón ugrott ki az udvar zöld pázsitjára, — de e percben meglátta a vörös frakkokat, a magas urat, a nyugtalanul ficánkoló paripákat. És a bölcs állat, aki a veszedelem pillanataiban okosabb mint a bajban levő emberek, így morfondirozott magában:

— No hiszen, csak azt várjátok, a mig én futásnak eredek... Tudom, mi lenne ez ostobaság vége, de én sem vagyok ám kiskoru, tisztelt urak... Hogy tiz percnyi örült hajsza után megint a kezetekbe kerüljek — ojéj, ez volna csak a szép dolog...

A róka nem ered tehát futásnak, mit a többi néhai való rókák cselekedtek, hanem mozdulatlanul lefeküdt a majorság pázsitjára. Ugy feküdt ott, mintha meghalt volna, mint ismert, hirnevös öse, akit a fuvaros gyanutlanul szedett föl a hallal meg rakott kocsiba. A szolgálak ütni és rugni kezdték, de hiába... A falkanagy oda vágatott a paripáján.

— Mi történik itt?

— Semmi, kegyelmes ur. csak a róka nem akar elindulni...

A falkanagy is ráütött az ostorával, de a róka nem mozdult. Sunyi, féligcsukott szemei ördögi ravaszággal néztek föl a haragos uraságra.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, vándorokat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára tvegenként 4.— korona.

Egyben felhatalmazást kérek arra, hogy ezen kérvényemet a jelzett hírlapi közleményre válaszképpen közzétehessem — fenn tartván magamnak a hírlapi közlemény írójával szemben a további megtorlási jogomat. Nyiregyháza. 1907. március hó 12-én.

Kiváló Tisztelettel
Siklósi István,
városi mérnök.

Ipartestületi választás

E címen írt a „Szabolcs” e hó 2-ikán megjelent számában egyet-mást, amelyre az e hó 9-én Hunyady ipartestületi alelnök adott be egy nyilatkozatot.

Nyilatkozata 6-ik bekezdésében a következőket mondja: „Hogy azonban a község azon részét, melyben a „Szabolcs” sérelmes cikke aggályokat ébresztett fel, megnyugtassuk, kijelentjük azt is, hogy — feltéve, de meg nem engedve — ha elnökünk működésében az ipartestület vagy tagjainak jogos érdekeit, a legkisebb mértékben is, veszélyeztetve látnánk, az elnök ily irányú intézkedéseit nemcsak hogy megakadályozzuk, azonban a megtorló lépéseket is megtesszük, erre azonban — bátran állítjuk — ok nem lesz!”

Nem akarunk evvel az odiozus ügygyel hosszasan foglalkozni, csak még azt akarjuk megjegyezni, hogy az ipartestületi első alelnök ur nekünk telefonon azt is bemondta, hogy: „Bár elég szomorú, hogy az ipartestületi elnök-választás ily eredménnyel járt, de hát az elnök úgy is csak „figura” és mint ilyen, az elöljáróság végrehajtó közege, ki ha nem úgy cselekszik, mint azt az elöljáróság óhajtja, ez utóbbi őt, az elnököt lehetetlenné fogja tenni!”

Még azt is tudomásunkra adta telefonice az igen t. első alelnök ur, hogy: „Bár én is meg lettem kínálva az elnöki állással, de mivelhogy még nem éreztem magamban erre elég erőt és érettséget, azt el nem fogadtam!”

Aki tehát figyelemre méltatja az igen tisztelt első alelnök ur fentidézett nyilatkozatának részét és elolvassa az általunk idézett, nekünk telefonon bemondott, az elnökre vonatkozó megjegyzését, annak aligha lesz szüksége bővebb kommentárra?

Tudomásunkra hozatott, hogy mint elöljárósági tagok Gerbár Pál, Szilágyi Miklós, Lennhorn Márton és Csernyik András urak bár meglettek választva, de le is mondtak ezen tisztségről.

— Dejszen, dörmögte, üthesz engem akár ítélet napig mégsem kelek fel helyemből. . .

Végtére a király is figyelmessé lett az incidensre. Érdeklődve fordította az őt felé gyönyörű paripája fejét.

— Mi az?

— A róka nem szalad felséges ur. . .

— Talán jó volna biztatni kissé, mondta trefásan a király.

A falkanagy az udvari vadászokhoz fordult.

— Simítsák meg egy bottal a haszon-talan állatját.

A vadász így adta tovább az üzenetet:

— Jól végig kel verni a hitvány párát. . .

Két három ember neki esett megint a szegény róka bundájának, s nem volt egyetlen porszem amit ki nem vertek volna belőle. De az okos róka oly mozdulatlanul feküdt a sárguló gyepön, mint egy fadarab. Szemetlenül kihívólag tekintett a kegyetlen szolga szeme közé, mintha csak így szolt volna:

— Szó sincs rolla, ez sem valami kitünő mulatság de az kellene csak, elveszítsem türelmemet. . . Inkább a verést, mint a bizonyos halált. . .

Pócspetrii ügyek.

Vármegyénkben széles körben ismeretes dolog, hogy Pócspetriben az ottani helyettes kántortanító Lépi József — kit az egri egyházmegyei hatóság a pályázatból kizárt, s ép ezért a plebános reá nem szavazhatott — az ottani szocialistákat, bosszúból az egyházi fegyelem és lelkes ellen felizgatta, felbujtogatta.

Ez alkalomból időszerűnek véljük Holló Mihály pócspetri plebános ur ottani működéséről a múlt évben kiállított ezen hatósági bizonyítványt közzé tenni:

Községi bizonyítvány.

Alulírott pócspetrii községi előljárók hivatalos hitelességgel igazoljuk, hogy:

a) Főtisztelendő Holló Mihály ur 18 év óta községünkben, mint lelkipásztor működik, idejöttékor legott székfoglaló beszédében kihirdette hiveinek, hogy minden ügyekben, bajaikban mindenkor bizalommal forduljanak hozzá, ajtaja éjjel-nappal nyitva lesz előttük, és mint atya készséges segítőtjü, tanácsadójuk lesz minden ügyekben, nevezett plebános ur ezen ígését fényesen beváltotta, mert nem csak saját hívei, de a környékbeli lakosok is évek óta az ő tanácsát vették igénybe valláskülömbőség nélkül.

b) Első teendője volt a községházánál mutatkozó nagymérvű corruptiót orvosolni, hol több ezer forintnyi sikkasztást fedezett fel, minek folytán az előljáróság egy tagja börtönbe került, a többiek helyeikről elmozdítottak és kifogástalan jellemű férfiak helyezetttek a községi ügyeink élére, mi által Holló Mihály plebános ur örök hálára kötelezte községünk lakosságait.

c) Idejöttékor népoktatásunk teljesen elhanyagolt állapotban volt, tanítóink kifizetetlenül költöztek el a községből, az iskolai épületek türhetetlen állapotban voltak, a tanítói lakások és tantermek padozatlanok, udvarai ivó vizet adó kut nélkül kerítetlenek, ide jötté után plebánosunk mindezeket létesítette, orvosolta.

d) A Szabolcsmegyében dúlt szocializmus alkalmával úgy a templomi szószékből tartott beszédeivel, mint házában magán oktatásaival, karöltve, összműködve a községi előljárósággal, apostoli buzgalommal munkált azon, hogy anya- és fiókegyházaikban a szocializmus tért ne foglaljon, hanem hivek maradjanak a kereszténység tanaihoz.

e) Midőn a peronoszpora terjedelmes

A falkanagy igazottan toporzékolt:

— Mozdulj már ördög atya párája. . .

A róka galádul vigyorgott:

— Ühüm, csak azt lesték. . . Majd holnap. . .

Mit lehetett volna tenni a gyáva, hidegvérű állat ellen? Valamint hogy (a régi német törvények szerint) csak azt a tolvajt szabadott fölakasztani, aki a hatóság kezébe került a rókák közül is csak azokra lehet vadászni, a melyek megfutnak az üldözők elöl. De hogy fogjuk el az olyan rókát, amely mozdulatlanul fekszik a lábaink előtt?

A ravasz tótmegyeri koma tehát megmentette az ő veszélyben forgó bőrét s a társasság csolódottan vette le félórával később a karsu vörös farkokat. A felséges ur hazalovagolt, a falkanagy bezérkőzött a kastélyba. Az okos róka ismét vissza került a kalitkába és más nap, úgy beszéltek a szabadságát is vissza adták. A rókafiak sikongatva üdvözölték a hervadó erdőben szerencsésen megkerült apjukat. . .

Ez a története a tótmegyeri rókáknak. A meséből kényelmesen kihámozhatott a bölcs tanulságot, mely a te esetedhez illendő.

szőlőinket tönkretette, Holló Mihály plebános ur volt az aki buzditásaival rábirta községünk lakosait, hogy szorgalmas munkával, kitarással, szőlőhegyeink újra beállítottak és ma jelentékenyen jövedelmeznek.

f) Ő maga plebániai javadalmához egy szőlőt szerzett, egy másikat pedig újból ültetett, és jópéldával szolgált népünknek az által is, hogy a lelkeszi földbirtok sívó homokosabb, vagyis magtermelésre alkalmatlanabb területen akác erdőt ültetett.

g) Emberbaráti nemes szivéről tesz tanúságot, hogy alig van szegény beteg a községünkben, kit lelki vigasztaláson kívül, némi gyümölcsessel, befőttel, vagy borral fel ne kerestetne, meg nem vigasztalna.

h) Templomunk szűk volta miatt, a hivek befogadására elégtelen lévén, országunk 1000 éves fenállása alkalmából templom építési pénz alapot létesített, mely már több ezer koronát tesz ki, s ez által lehetővé tette egy alkalmas, megfelelő új templom felépítését.

Egyszóval főtisztelendő Holló Mihály plebánosunk 18 évi pócspetrii lelkészkedése alatt politikai és r. k. hitközségünk javán szakadatlanul, fáradhatlanul és önzetlenül munkált, fáradozott és fedhetlen erkölcsi életével, mint világító fánya ragyogott mindig, községünk lakosai előtt.

Nem is említjük, hogy fiókegyházában Máriapócsban az évenként megjelenő bucsujárók százezreinek a lelkeikben emberi erőt meghaladó szolgálatot tett.

Mindezeket hivatalosan bizonyítjuk: Kelt Pócspetri, 1906. január 22. Som János főbíró s. k. Füzeséry József jegyző s. k. (p. h.) Tartalom, aláírás és pecsét hitelül Nyirebátor, 1906. január 26-án Dr. Lövey Elek főszolgabíró s. k. (p. h.)

Jelzálog engedményezés.

Dr. Gara Zoltán könyve.

A könyvpiacon február havában egy kiváló, praktikus szempontból igen figyelemre méltó, komoly s alapos tanulmányra valló munka jelent meg, mely tartalmánál fogva első sorban a pénzügyintézeteket, azután a jogászokat, de általában a nagyközönséget érdekelni fogja.

A fővárosi sajtó elismeréssel adózott a szerzőnek s így dicsőségére válik szülővárosának, Nyiregyháznak.

Szerző kimerítően tárgyalja a jelzálog-engedményezés közigazdasági jelentőségét s kimutatja azt, hogy mennyire előmozdítja a vidéki intézetek mobilitását; a vidéki intézetek ugyanis sokkal nagyobb összegeket kötnek le jelzálogkölesönökbe, mint a mennyit alap- és tartaléktőkéjük kitesz. Minthogy pedig ezek a kölesönök természetüknél fogva hosszabb lejáratuak ennél fogva a pénzügyintézetek vagyona lekötötté, immobilá válik s így ki van téve annak a veszélynek, hogy ha esetleg a betevők az intézetet megrohanják, úgy fizetési zavarokba jöhet. A jelzálogengedményezés által a pénzügyintézet hosszabb lejáratu kölesöneit olyan intézetre ruházza át, mely ilyen átvállalásokkal üzletszerűleg foglalkozik s zálogleveleket bocsát ki.

Ily módon eléri a vidéki intézet azt a célt, hogy a lekötött adósság mobilá válik, de a jelzáloghitelt olcsóbbá is teszi, mert a jelzálogleveleket rendszerint a tőkében hasonlíthatlanul gazdagabb külföldi s

Legujabb tavaszi férfi kelmék.

Kreisler Simon

Nyiregyházán.

Ajánlja dús választéku menyasszonyi kelengyéit, vászon, szőnyeg, férfi és női fehérneműek áruházát. A torontáli szőnyeggyár egyedüli elárúsítóhelye. Besztercebányai pokróczok nagy választékban kaphatók.

Telefon szám 138.

vásárolja, mely kisebb kamatjövdelemmel elégszik meg.

A jelzálogengedményezés feltételeit. jogi jelentőségét szerző szakavatottan tárgyalja s kifejti, hogy a jelzálogengedményezés az olyananyira szükséges autonóm revisiót létesíti.

A könyvhöz mándi Mándy Lajos, a Magyar Takarékpénztárak Országos Központi Jelzálogbankja elnöke érdekes, tanulmányos előszót írt.

Dr. Zinner Samu.

HIREK.

Március 15.

A magyar nemzet újjászületésének évfordulója: március 15-dike ismét bekövetkezett. Az évek egymásutáni folyásában nyugovó pont ez az ünnepnap, amelynél a hétköznapiasságokból kivetkőzve összehasonlításokat tehetünk az első március 15-dike és az azt követő megemlékezés napjai között. A szónokok minden oldalról megvilágították a nap jelentőségét, a közönség lelkesedése pedig tannaságot tett arról, hogy a magyar nemzet szünt meg magyarul érezni és a nemzet igazáért küzdeni.

Nyiregyháza is kivette részét a visszaemlékezésből. A felibogozott városban egész sora tartatott az ünnepélyeknek, melyeken mindenütt nagyszámu ünnepi ruhába öltözött közönség vett részt. A nevezetesebb ünnepélyeket a következőkben ismertetjük.

Polgárság ünnepe. A Korona-szálló díszterme és a a szomszédos termek zsuffolásig teltek meg, úgy hogy a később érkezőknek helyet szorítani sem lehetett.

Koszorus dalárdánk megnyitoul precízül adta elő a Fohászt. Májerszky polgármester rövid, de annál megkapóbb megnyitó beszédet mondott. Ha mindnyájan — egymond — a testvériség, egyenlőség és szabadság szentségét szem előtt tartjuk, akkor a jövőtől nem féltünk. A kormány hazafias cselekményeit méltatta azután és beszédét azzal fejezte be, hogy egymást megértve, egymást támogatva megvalósíthatjuk az első március 15 magasztos eszméit. Ezután dr. Szabó László gyönyörű ünnepi szónoklata következett, amely kivonatossan így szel: Napjainkban sok vezér van, de azért a tanácstanság soha sem volt ilyen. A tavasz késik, mintha az is közállapotainkat jelképezné. Vásári lármával kínálgatják az álpróféták portékájukat. Összejöttünk, hogy megfürdjön lelkünk a nagy nap emlékében és legyen egy nap, amelyen leomlanak a vallási és társadalmi válaszfalak. Emlékezzünk meg a régiektől, akik önként ölelték magukhoz az elnyomottakat és akik a válaszfalakat belülről is bontogatták. Az újjáébredésnek azonban a nagy nap hősei sem soká örülhettek, mert az átkos bécsi politika ránk uszította a nemzetiségeket. Ezután már nem olyan ideális szépségű a kép, mert a nemzet nem alkotást végzett tovább, hanem önvédelmi harcra kelt. Ezután következett a nagy tragédia. Jöttek a félistenek, öregek, ifjak együtt küzdve. A gigászi küzdelem is véget ért. A hősök elvérzettek. Sötét korszak következett, de nem meddő, mert a hazafias örzés az összetartás soha sem volt olyan igaz, olyan erős mint akkor, ami a nemzet jövőbeni küzdelméhez erőt és kitartást adott. De muljanak el a kicsinyeskedések és egy legyen a cél: a Haza. Értsük meg a korintó szavát, amely munkára serkent és azt tartja, a munka nemesít. Beszélte még Petőfi-ről és kimutatta, hogy a szociálisták tévednek, amikor őt magukénak vallják, mert neki első volt a haza mindenek előtt és a világszabadságot önálló nemzetek szolidaritása által képzelte megvalósítva lenni.

A dalárda Talpra magyarja után dr. Vietorisz József szavalt a remek alkalmi versét. A mostani és az 59 évvel ezelőtti március 15-ét hasonlította össze és a kívándorlókhoz szólott, marasztotta őket itthon, ahol a hazának rájuk szüksége van. A dalárda záradékkal a szózatot énekelte s ezzel a polgárság ünnepe befejezést nyert.

Az ág. evang. főgimnáziumban délelőtt 10 órakor kezdődött az ünnepély. A nagy terem megtelt díszes közönséggel. A dalkör a Talpra magyar hibátlan elnöklésével kezdte meg ünnepélyét, mely után Vietorisz László ugyanazt szavalt. Dr. Pröhle Vilmos magas szárnyalású emlékbeszédet tartott. Költői szépségű hasonlatai, remek szónoklata magával ragadta a szépért és nemesért lelkesülő ifjúságot. A dalkör Szózata után Styevó József, Nagy Pál és Balogh Gyula szavalt alkalmi költeményeket. A minden ízében fényesen sikerült ünnepélyt az ifjúsági dalkör Isten áldd meg a magyart kezdetű éneke rekesztette be.

A polg. leányiskola ünnepélyét a tornateremben tartotta, amely a megjelenteket alig volt képes befogadni. A Talpra magyar a dalkör énekelte Vietorisz Aranka a „Magyar lányok”-ról szavalt. Emlékbeszédet Bodnár Irén mondott. Szabó Margit a hazaszeretetet fenségességét méltatta. A daloskör alkalmi éneke után Ruzsonyi Kató március 15-éről szavalt. A Talpra magyar tartalmát Benkó Zsuzsó fejtegette. Petőfiről pedig Andrássy Margit igen szépen beszélt. A szereplőket a közönség elhalmozta a tetszésnyilvánításokkal. Záradékkal a dalkör a Szózatot énekelte.

A polgári fiúiskola d. e. 11 órakor tartotta meg március 15-ének emlékűnnepét a következő műsorral: Himnusz, énekelte a tanuló ifjúság. Petőfi „Szabadsághoz” című költeményét előadta Tamássy László. Március 15., szavalt Szoláz Sándor. A „Nemzeti dal” Sichermann Jenő tanuló adta elő. Ünnepi beszédet Kardos István tanár tartott. Liszkai Béla „Előre”, (Tóth Kálmán) Komjáthy Gusztáv Netőfi „Egy gondolatbánt engemet”, majd Szokolay József Szállj el lelkem... (Illés Bálint) című költeményt szavalták el. A szózat éneklésével ért véget a szép ünnepély.

Az ipartestület, iparos ifjúsági egyesület és az iparos olvasókör együttesen tartotta meg a nagy nap évfordulóját. Magvas megnyitó beszédet Kéry József tartott. Utána dr. Pröhle Vilmos tanár ismertette március idusát és fejtegette az abból folyó köteleességeket. A nagy tetszéssel találkozott emlékbeszédet lapunk élén hoztuk. Kaszás György és Karimiz Károly ügyesen szavalt. Este közös vacsorára jöttek össze a tagok.

A kereskedő ifjak egylete is emlékűnnepélyt tartott. A nap jelentőségét dr. Gara Sándor ismertette. Beszéde zajos tetszéssel találkozott. Beregi Dezső és Klein Jenő alkalmi költeményeket szavaltak, amely tetszéssel találkozott. Az ifjúsági dalárda többiben énekelte.

Ezeken kívül az ág. evang., r. kath., izr., ev. ref., gör. kath. elemi iskolák tanítói, leányinternátus vezetősége és a különféle egyesületek is tartottak emlékűnnepélyt.

Előléptetés. A pénzügyminiszter Péchy Pált a nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál való meghagyása mellett földadé nyilvántartási biztossá kinevezte.

Az ág. evangélikus egyház vasárnapi gyűlésén Májerszky Bélát újból és egyhangulag felügyelővé választotta.

Halálozás. Vettük és részvétünk kifejezése mellett adjuk le a következő gyászjelentést: Ferentzy Bertalan és Ferentzy Elek, valamint maguk, úgy a számos rokonok nevében elszomorodtan jelentik, testvérok: **Emánuelnek** 1907. évi március 12-én reggel hét órakor. életének 62-ik évében, szívszélhűdésben történt gyászos elhunytát. Hült tetemei szerdán március 13-án délután három órakor fognak a róm. kath. sírkertbe eltemettetni. Lelki üdvéért a gyászos istentisztelet márc. 14-én reggel 8 órakor tartandjuk. Örök világosság fényeskedjen neki.

Kiállítás. A kisvárdai gazdakör f. hó 17. és 18-iki tenyészbika kiállítása után nagy érdeklődés mutatkozik. Városunkat Jánószky Endre g. tanácsos, a gazdakört pedig Klár Sándor fogja képviselni. Be van jelentve 91 drb magyar és 5 drb nyugoti fajta bika. A kisvárdai kiállítás országos hírre kezd szert tenni, amit az is bizonyít, hogy a Dunántulról is történtek jelentkezések.

Uj ügyvéd. Dr. Szokolay Gyula ügyvédi irodáját Iskola-utca 31. sz. (Szokolay-ház) megnyitotta.

Értekezlet. A helybeli izr. hitközség elnöke, Rosenberg Emil, a megüresedett papi-szék betöltése ügyében f. hó 13-ára értekezletet hívott össze, amelyen szokatlanul nagy számban jelentek meg. Az elnök ismertette az összehívás tárgyát, mely után Halasi János, Klár Gusztáv, dr. Vadász Leó, Rosenthal Ferencz, dr. Hoffmann Mór és rajtuk kívül még sokan szólottak a tárgyhöz és megvitatták, hogy az állás betöltendő-e vagy sem. Hosszabb vitát provokált azon kérdés, hogy meghívás vagy választás útján töltsék-e be. Az érvek és ellenérvek mérlegelése után a meghívás mellett döntöttek.

Uj egyesület. A nyiregyházi borbélyok szakegyesülete is megalakult és a tagok közös érdekeinek az istápolását tűzte ki célul. Az alapszabályok most vannak megállapítás alatt.

A kassai állami felsőipariskola ez évben is fényesen ünnepelte meg március 15-ét. A gazdag műsorból külön is kiemeljük az ünnepi megnyitót, melyet Szuchy Mihály ifjúsági elnök, városunk szülötte tartott. Az ifjúsági dalkör a Hymnus, Rákóczi a határon Népdal egyveleg, Jöjj velem és a Szózat eléneklésével remekelt. Soltész Gyula a hazaszeretetről, Salamon Adolf pedig Március 15-ről ügyesen szavalt. Miklósy Szilárd énekét Süveges Elek tárogatón, Szalóczky Endre pedig zongorán kísérte. Az ifjúsági zenekar magyar dalokat adott elő és Horn Jenő melodramáját kísérte. A záróbeszédet Miklósy Szilárd tartotta.

Közgyűlés. A kereskedőifjak egylete mult számunkban jelzett évi rendes közgyűlését vasárnap tartotta meg. Elnökké Hoffmann Mihályt, alelnökké Silberstein Miklóst, titkárrá dr. Gara Sándort főjegyzővé Szánthó Ignáczt, pénztárossá Brüll Simont, ellenőrré Gerő Gyulát, könyvtárosokká Auspitz Hermant és Gaál Jenőt, háznagygyá Beregi Sándort választották meg. Megválasztották a választmányt és a felügyelő bizottságot is.

A Torna és Vivó-Egylet rendkívül érdekesnek ígérkező versenyét holnap délután tartja meg az általa is ismertett programmal. Jegyek Jakabovits Fanny k. a tőzsdéjében válthatók. A tagok 1 koronás jegyüket a pénztárnál vehetik át. Este sportvacsera lesz.

Szabolcsvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én tartott rendes havi ülést gr. Vay Gábor főispán elnökle alatt. Az ülésen jelen voltak az előadókön kívül: Bory B., Lázár K., Szikszay P., Szunnyogh B., Somogyi Gy. és gr. Vay Tibor rendes tagok. Elmaradását kimentette Görömbey Péter. Az alispáni jelentés szerint Szunnyogh Ferenc vármegyei aljegyző három hónapra szabadságoltatott egészségének helyreállítása végett. Vizáradás esetére megtétettek a szükséges intézkedések: a szükséges munkálatok végrehajtásához szakember is kéretett, de eredménytelenül. A munkás szerződés megkötésénél az eljárás egyszerűsítve lett. A sorozás megtartása iránt is megtétettek az intézkedések. Beérkezett 2590 drb, elintézés nyert 2254, hátralék 336. A közbiztonság jó. A tiszti főügyész jelenti, hogy fegyelmi-, birságotlás alatt volt 2 jegyző, 5 községi bíró és egy orvos. Az árvaszéknél különös esemény nem történt. A főorvos jelentéséből kitünik, hogy az elmúlt hónap folyamán elhalt 646 egyén (m. é. hasonhónapjában 653). Ezek közül 7 éven alól volt 350 és 7 éven felül 296. Gyógykezelésben nem részesült 63. Az egészségügy kedvezőbb mint a multban. Itt-ott járvány is volt (kanyaró, vörheny, bárányhimlő, difteria, fültömirigylob, tyfus), de komolyabb esetek nem fordultak elő. A kir. pénzügyigazgató jelenti az ismeretes személyváltozásokat. Az elmúlt hónapban fegyelmi, rovincsolás nem volt. Az I—II. o. kereseti adó kirovása megtörtént; a többi folyamatban van. Egyenes adóból befolyt 2.222.003 korona. Az adóbefizetési viszonyok javultak. A kir. ügyész jelentése

szerint a fogházakba az egészségügy jó, fegyelmi büntetést három esetben kellett alkalmazni. A munkadíjakból befolyt 104 kor. 28 fillér. A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy meglátogatta a nyiregyházi ág. hit. ev. tanyai iskolákat. Az iskolákban észlelt eredmény jó, részben jeles. Meglátogatta még a fástanyai áll. el. és a hajnalsi urad. községi iskolákat is. Bemutatja Balla Jenő városi tanácsosnak a helybeli és tanyai iskolák benépesítésére vonatkozó kimutatásokat. Ezek szerint is a beiskoláztatási viszonyok javultak, de még mindig szükség van a városban 4 tanerőre és a tanyákon 6 iskolára. A kir. tanfelügyelő elismeréssel tartozik Balla Jenő tanügyi tanácsosnak, aki nagy lelkiismerettel és ügybuzgalommal munkálkodik a városi és tanyai népoktatásügy rendezéséről és kellő tapintattal hajítja végre a tankötelezettségi törvényt. Jelenti még, hogy iskolafejlesztési tárgyalásokat folytat a következő községekben: Kállósején, Anacs. Dombrád. Nyiradony, Ibrány és Zalkod. A községi polgári iskolai tanerőknek kért fizetésekiegészítési államsegély már engedélyeztetett. A javadalmi jegyzőkönyvek rendezését javasolja. Javasolja az itteni gör. kath. iskoláról, hogy az új iskolába a tanítói fizetések a kormány segítségével kellően rendezhetők legyenek, mert az igyekvő, de szegény hitközség nagyobb állami támogatás nélkül iskoláját nem rendezheti. A kir. tanfelügyelő jelentése örvendetesen vétetett tudomásul. A kir. főmérnök jelentése szerint ez évben kiépül a nagyálló—nyirábrányi út. A közigazgatási bejárás megtörténik. A hófúvások miatt a közlekedés még mindig nehéz; posta és távirat rendben van. Az állategészségügy kedvező. Lépfene szórványosan lépett fel 8 helyen, rühkór 4 helyen, sertésvész 11 községben, sertésorbán Nyiregyháza és veszesség 3 községben. Elintéztetett 51 közigazgatási darab. Ezek között szerepelt Baksay Sándor nyiregyházi anyakönyvvezető és Gottman Gyula anyakönyvvezető ellen folyamatba tett fegyelmi eljárási ügy is. A két anyakönyvvezető a bizottság meghallgatása nélkül lett kinevezve. Az ily kinevezésben nincs is köszönet. A két tisztviselő adatgyűjtéssel is foglalkozott, hogy alkalomadtán egymás ellen törjenek. Botrányos magatartásuk ismeretes, de nem is érdemes ez ügyvel hosszasan foglalkozni. Komoly megfontolás alá a bizottság mindkét anyakönyvvezető ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelte, mindkettőjüket állásuktól felfüggetés mellett felfüggesztette. Hogy ezen fontos hivatal vezetése hiányt ne szenvedjen és tekintélye megóvassék: a vezetésével megbízandó Balla Jenő közig. tanácsos, aki elismert komoly és lelkiismeretes tisztviselő és aki képes leendő ezen hivatal lejárt tekintélyét visszaszerezni. Kisegítőül ajánlottak: Trak Géza aljegyző és Krecsák Lajos gyakornok. Mindezekről sürgős rendelkezés végett távirati uton tétetett jelentés Tanügyi drb volt 12; közlekedésügyi 1 és pénzügyi 15. Az ülésnek vége lett fél 12 órakor.

Megtámadott vasutas. Tegnapelőtt Kocsik István kisvasuti felvigyázó Dombrád közelében egy suhancot talált a sínek között menni, akit onnan kiutasított, mivel a közeledő vonat a két oldalt magasan álló hóhányások között agyongázolhatta volna. A kissé ittas ember a vasutat még sértegette s amidőn az zálogot akart tőle venni, vasvillával rohant rá. A döfés elől Kocsik

félreugrott és szolgálati revolverét előrántva védekezett. A zajra elősietők segítségével a suhancot elfogta, aki Vas János feketevártanyai kocsisnak igazolta magát.

Beteg postások. A városunkban dühöngő influenza járvány megtámadta a levélhordókat, is akiknek a baját a reuma is tetézi. Nap-nap mellett orvosi igazolvány alapján 5—6 ember marad távol hivatalától, úgy, hogy a kézbesítés a szolgálatban állók túlterhelésével történik. Két, sőt három egyén teendőjét is végzi egy-egy alkalmazott. A közönség méltányolva a rendkívüli helyzetet, az előforduló késéseket és tévedéseket nem ítéli meg szigorúan. A postaigazgatóság szívesen bocsátana embereket a postafőnök rendelkezésére, de új és a helyi viszonyokat nem ismerő alkalmazottakkal célt érni nem lehet. Ilyen körülmények között nem tehetünk, mint várjuk a meleg tavaszi napokat és a levélhordók felépülését. A világszerű utazókat mint hősokeket ünnepeljük és elfeledjük, hogy a postának a kihordói nap-nap mellett hasonló buzgósággal róják az utat. A puszták fenevadjaival pedig vetekedik a címzettek között található különféle ragályos betegség, amely ép olyan orvul támadja meg a minden lakásba kötelességből bemenő levélhordókat. A postásokra is áll a katonaságra alkalmazni szokott azon példa beszéd, hogy nem a generálisok nyerik meg a csatákat, hanem a közkatonák és hiába adná ki a legüdvösebb rendeleteket a posta vezérigazgatósága, ha az alantosak nem teljesítenék hiven, lelkiismeretesen kötelességeiket.

A halál torkában. Tegnap Potor Mihály Nagyhalászhoz tartozó Érhát-tanyai lakos a Morgenstern-féle faraktár közelében a Dombrád felé menő vonat utolsó kocsijának az ütközőjére kapaszkodott. Helyét kényelmetlenül találva, a futó deszkára akart átmenni, de megsiklott és a kerekek közé esett. Szerencsére csak a ruhája jutott a kerekek alá, amelyek azt megszagatták, de ő az esés közben szenvedett kisebb zúzódásoktól eltekintve sértetlen maradt. A büntető eljárást ellene folyamatba tették.

Fertőző betegek vasuti szállítása. Szabolcs megyében is gyakran lehet tapasztalni, hogy a falvakból a ragályos betegeket vasuton szállítják a kórházakba, ami a betegség elharapódzását nagyon is előmozdítja. A főváros most felírt a kormányhoz a fennálló szabályok szigorítása iránt, amelynek kedvező elintézése Szabolcs vármegye közegészségi viszonyaira nézve is befolyással lesz.

Rétközi csendélet. A Rétközön emberemlékezet óta nem esett olyan hó, mint a télen. Keddre virradólag nálunk is hórétteg borította be ugyan a földet, de az alig tett ki 2 újni vastagságot, míg ott ugyanekkor 1 méter magas új hó hullott alá. A közlekedési utakon még ma is 1—3 méter magas a fúvás. A kisvasut Nagyhalász—Dombrád közötti szakaszán serényen dolgoznak a hóhányók sennek dacára 3—4 órát késik a kisvasut helyközi vonata. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a Rétközön elvannak zárva az emberek egymástól. Ellenkezőleg, elmennek a harmadik határba is a tanyai bálókba, a fonókákba és élvezik a téli gyönyöröket. Ha az országutak járhatatlanok, mennek a kisvasuton. A tehetősebbek motoron, a szegényebbek a sínek között gyalogszerrel. 20—30 főből áll csapat indul utra, amelylyel sem a hatóság, sem a vasut nem bír. A hosszú nyarat a fák második virágzása jellemzi, a rétközi tél pedig a második disznóölés szokásba hozatalával jár, mert a sok vendég megette a nyárára eltett disznóhúst és most a magkocákat ölik le. Mindez a rendkívüli dolgok basonmására emlékező öregekkel szólva, történik az urnak 1907-ik esztendejében, Böjtmás havának a közepén, József-nap táján.

Földrengés szabolcs megyében. Folyó hó 8-án az országban földrengés volt, melyét az ország valamennyi meteorológiai intézete megfigyelt. Fiumében az obszervatórium jelentése szerint kisebb károk is származtak belőle. Kisvárdáról írja egyik előfizetőnk, hogy az nap reggel 8 óra tájon függő ónnal műszereket állított fel és egész határozottsággal felismerte a földrengést. Hogy Nyiregyháza megfigyelte-e valaki e jelenséget, nincs róla tudomásunk.

Árverés. A zálogházsbn visszamaradt ókszerneműeket a hatóság f. hó 20-án fogja elárvereltetni.

Új pénzintézet. „Nyirbátori Általános Hitelintézet Részvénytársaság” címen Nyirbátorban 200,000 korona alaptőkével új pénzintézet alakul. Az alakuló gyűlés folyó hó 25-én lesz. Működését május 1-én kezdi meg.

Magyar otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házas párok és magános urak részére Elegánsan berendezett külön bejárta szobák. Rézágnyak fürdők, lift, olcsó árak, Főherceg Sándor utca 30. sz.

Felhívás. A homonnai kir. járásbiróság felhívja mindazokat, akik Harcos Vaszil volt nyiregyházi 14-ik huszárezredkeli tizedessel szemben követelést támasztanak, hogy azt hozzá bejelentsék.

Tűz. Az ág. ev. iskolában kéménytűz volt, melynek oltásánál egy tűzoltó is megsérült.

Pármai iboya szappan. Enév alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves gyöngéd illattal ellátott szappanról tudjuk azt, hogy az arcot finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcok is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a nem szármalmas pártolás céljából, hanem a saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 70 fillér, 3 darab 2 kor Készíti Szabó Bála pipere-szappangyáros Miskolcon Kapható Nyiregyházaán Ruzsonyi Pál üzletében és Korányi Imre, Dr. Szopkó Dezső és Nagy Kálmán gyógyszer-táraiban. Ugyanott más kitűnő olcsóbb szappanaim is 20 fillértől kezdve kaphatók.

A Gazdaközönség megtévesztését célozzák az idén (töbnyire a morva Bisenzből) általánosságban tartott plombok alatt szállított répamagvakkal. Mint értesülünk a plombokra töbnyire ez van rányomva: „Originalzüchtung Quedlinburg”, vagy „Original Norddeutsche Saat”, természetesen a termelő megnevezése nélkül, mert hamis név nyomtatása bünyvadi eljárást vonna maga után. A gazda sohasem tudhatja, hogy ily névtelen és egyenesen megtévesztésre irányuló plombok alatt rejlik és miféle magnak jutott birtokába. Ez alkalommal megemlítjük, hogy éppen a múlt napokban fejtették ki a takarmányrépamag termesztésére szolgáló anyarépák gondos megválasztásának és az inpregnálásnak nagy jelentőségét. Most nyilatkozik az e téren első korifeusnak elismert Linhart György magyaróvári tanár is, ki a „Köztelek-”ben egy kérdésre azt feleli, hogy: „Az inpregnált répamag, melynek elárúsításával hazánkban Mauthner Ödön budapesti cég foglalkozik, már hosszú idő óta jó hírnévnek örvend; mert e mag gyorsan és egyenletesen kel ki s a répa növények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek, ez olyan elvitathatatlan tény, amelyet tagadni nem lehet.” Körültekintő és tapasztalt gazdáink különben ezt már nagyon jól tudják.

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó áruházat, a hol is a legújabb hazai férfi gyapjú szövetek valamint a legdivatosabb női costumoknak való keimek kaphatók.

A nagyközönséghez.*

Fiumében kévébehozatali céget alapítottam.

Ezen elhatározásra különböző okok készítettek, de ezek közöt utolsó helyen áll az én anyagi érdekem. A mi kevésre az én szerény életmódomnak szüksége volt, meg volt mindig és meglesz ezentul is, mert e vállalkozásom — melynek vezetésére kiváló magyar szakértőket alkalmaztam — eddig kifejtett irodalmi munkódésemben nem igen fog akadályozni.

* Lapunk illustris munkatársa kévébehozatali céget alapított s ezzel szakított a főri családok tradícióival. Cselekménye egyedül álló és rámutat arra, hogy a felső tízezer tagjainak most nem karddal, hanem ipari és kereskedelmi vállalatok létesítésével kell a haza érdekében munkálkodni.

A cél melyet szolgálok első sorban: a példaadás azon művelt magyar polgártársaim részére, a kik még ma is idegenkednek attól, hogy a nagykereskedői pályára lépjenek és a kikre a jövődöbéli önállóvámterület Magyarországnak égető szüksége van.

De más okok is voltak, melyek arra ösztönöztek, hogy e vállalatot meg alapítsam. Én az utóbbi években mindig szabad időmet Fiumében töltöttem. Itt ismerkedtem meg a különböző kereskedelmi körökkel és Fiumében tanultam meg azt, hogy egyes emberek mily nagy szolgálatot tehetnek nemcsak a kikötő városnak, hanem a hazának is, ha itt megtelepülnek és kereskedelmet űznek.

Mert minden kiló áru melyet egy fiumei behozatali czég Magyarországra: az igazi magyar kereskedelem haszna marad és a mi behozatali kereskedelmünket gyarapítja.

Tudni kell ugyanis a fogyasztó közönségnek, hogy az országban elfogyasztott kávék és teák $\frac{9}{10}$ részét a trieszti és a bécsi közvetítő kereskedelem szállítja a mi kereskedőinknek, s így a magyar közönség tudtán és akaratán kívül sok millióval hizlalja a bécsi és trieszti behozatali kereskedelmet!

A trieszti kávékereskedők magyar pénzen gazdagodtak meg és a bécsi tea kereskedők palotáikat Magyarországon szerzett pénzen építették.

Pedig nekünk is van néhány előkelő, minden külföldi céggel versenyképes kávébehozatali cégünk Fiumében, akikről azonban a fogyasztó közönség alig vesz tudomást és az oka annak hogy e néhány magyar czég behozatala meg sem közelíti azt a mennyiséget, melyet egyedül csak a bécsi piac helyez el Magyarországon.

Ily viszonyok közepete azt hiszem hogy a magyar kereskedelemnek is szolgálatot tesz az által, ha nevémmel óriási ismeretségen révén, ha nem is sokat, de a magyar közönségnek legalább egy kis részét nyerem meg azon czéltől hogy szükségletüket Fiuméből szerezzék be.

Vállalatom rendelkezik mindazon erők felett, melylyel a czélt nemcsak szolgálni hanem hírnevet is lehet szerezni. Összekötéseim révén módomban áll beszerezni mindannak legjavát, ami a tropikus égajlak e cikkekben termelnek és mert a termelőhelyen vásárolok áram — az áruk minőségéhez viszonyítva — versenyen kívül állók.

Szinmagyar vállalkozásomhoz nem kérem senki szubvenczióját, hanem kérem a magyar fogyasztó közönség bizalmát és támogatását.

És amikor vállalkozásomat a t. fogyasztó közönség figyelmébe ajánlom, bizton remélem hogy évek során eredményeket érek el és ha nem is alkotoktunk valami világra szólót, de megnyugvásomra fog szolgálni az a tudat hogy a jövődöbéli nagy magyar behozatali kereskedelem épületébe én is ragasztottam néhány tégladarabot.

Teljes tisztelettel
Gróf Vay Sándor
Fiume.

Szózat a Nagyközönséghez.

In hoc signo vinces.

Hozzád intézem szavaimat, Te nemzetet alkotó és államot fenntartó Nagyközönség! Hozzád és a magad érdekében. Te mindig talpra álltál, midőn közgazdasági harcra került a sor. A negyvenes- és utóbb a hatvanas években hazafiasan helyt álltál és most, hogy a haza az ősmagyarságot jelképező tulipánnal diszitett zászlaja alá újból sorompóba szólított, bátor lélekkel és harci kedvvel nyomban ott teremtél. Elismeréssel szólok Szabolcs vármegye közönségéről, amely gyakran tett tanúságot, lelkes hazafiságáról és a magyar ipar megteremtéséért szükséges áldozatkészségéről.

De fájdalom, betolakodó ellenség kiszorítására a fényes zászló meg a felbuzgoló lelkesedés nem elég. Fegyver kell oda. Kemény fegyver. Az nincs. Ép azért küzdelmed meddő maradt mindenha. A kikerülhetetlen kudarcot pedig a fitymáló elitelés követi: Szalmatűz!

Ime, piacod legveszedelmesebb — mert alattomos — ellensége az a rengeteg milliókra rugó külföldi áru, amely magyar köntösbe burkolva nap-nap után otthonodba betolakszik

Nem ritkán nemzeti színű jelvényektől és a magyar ipar terjesztésére serkentő szózatoktól duzzadó, szinmagyarnak netsző árucikk is, külföldi hamisítványnál nem egyébb. És csak a szakértő szeme bírja felfedezni azt a rejtett zugocskát, ahol a származási hely neve szerényen meghúzódik; Wien, Csaszlau, Leitomisl stb Szégyenletes éhletlenség. Évek óta a helyzet az, hogy aki a magyar ipar terjesztésében a legnagyobb hévvel buzgólkodik, egyúttal a legszerűbben fáradozik a kapzsi külföld lyukas zsebeinek töltögetésében.

Segíthet-e ezen sorvasztó kórság ellen a poétikus „Tulipánkert” — mely szövetkezetnek egyébiránt magam is tagja vagyok, — midőn még tulipánjaink is, — az enyemet sem végé ki, jellehet a legilletékesebb nyelven óvatosságból személyesen vásároltam, — Bécsből származnak? Avagy módjában van-e a mi hazafias „Magyar Védő-Egyesület”-ünknek és a többi hasonczélu szövetkezeteinknek saját iparunkat megvédeni, midőn a „magyar” ipart a külföldről készen kapjuk és mi nem tudhatjuk, melyik a hazai ipar?

Pedig kormányaink már rég konstruálhatták volna azt a védőeszközt, amellyel ezt az ellenséget visszaszoríthattuk és sok milliót az ország részére megmenthettünk volna. Tudnivaló, hogy gyártmányok vételára fejében évente 1242 millió koronát küldünk Ausztriába. Ez a védő eszköz pedig nem más, mint a törvényesen belajstromozott Országos védőjegy, melynek behozataláért hosszú évek óta harcolok.

Még Hegedüs minisztersége alatt terjedelmes memorandumot adtam be kereskedelmi kormányunkhoz, melyben azt javasoltam, hogy engedjék meg iparosainknak, hogy Magyarországon területén előállított árucikkekre, mint az áru származásának feltétlenül megbízható jegyét, az országos kis czimert kitehessék. Ezt a védőjegyet a kérelmező nevére belajstromozzák, a ki pedig azt jogtalanul használja — de büntései és terjesztői is — 10.000 koronáig terjedhető pénzbírsággal, visszaesők ezenfelül még 3 hónapig terjedhető szabadságvesztéssel büntetessenek meg. Ezek szerint az országos védőjegy a czimerből és lajstromszámból áll.

A czimernek e helyütt két irányban nagy jelentősége van. Elsőben is a külföld előtt közjogi tüggetlenségünket és közgazdasági önállóságunkat demonstrálja. De tekintetbe veendő volt az is, hogy ezt a jelvényt senki tőlünk el nem disputálhatja. Véleményem helyességét igazolja most, évek multán, az a bécsi sógor, aki körömszakadtáig azt vitatja, hogy rég belajstromozott tulipánját — tőle bitoroltuk el.

Nyilvánvaló, hogy az országos védőjegy sem bojkottot, sem retorziót nem czéloz. Az nem mást, mint csakis legjogosabb érdekeink leglegalisabb védelmi eszközét képezi. Igen természetes, hogy ebbe az ügybe a külföldnek semmi beleszólási jogot engedni nem lehet. Az állam szuverenitása annyira nem sülyedhet, hogy önvédelmére a külföldtől kegyes engedelmet kérjen.

A tárgyat annak idején brosurában bővebben ismerttettem s a vonatkozó törvényjavaslatot is közzé tettem.*) A közjólét szempontjából persze csak sajnálni lehet, hogy a mi izig-vérig demokrata vezérembereink és döntő faktoraink új eszmék feltűnésekor nem a javaslat fajsúlyát keresik, hanem azt nézik, hogy magas és hatalmas-e az a fa, amelyen a gyümölcs érett. A Bécszet dédelgetett régibb kormányainkról nem beszélve, a nagyközönség részéről azt az elégtételt nyertem, hogy nem volt senki, aki a javaslatba hozott radikális orvosság sürgős alkalmazását nem óhajtotta volna. Azon nagy férfiak közül pedig, akik annak idején a tárgyról éppen így vélekedtek és előtte nyilatkoztak, elég egyet említenem: Kossuth Ferenczet. És ugyanezt az álláspontot a kereskedelmi- és iparkamarák, valamint az időközben tartott iparos országos kongresszusok is fogadták el, mert megdönthetetlen tény, hogy iparunk sorsa nem a nemzetközi piacon, hanem a hazai piacon dől el. A világ-

*) Országos Védőjegy (ára 60 fill.). Törvényjavaslat az orsz. védőjegyről (ára 40 fill.). Kaphatók a szerzőnél (Sütő-u. 6. sz.). Szerző egyéb kiadványai: A polg. perrend Repertorium, III. kiad. 1887. (ára 1 kor.) Igazságügyi útmutató. Törvények és ig. ü. m. rendeletek útmutatója 1848—1880. (ára 1 kor.) Közp. járásbíró-ság a város végén (ára 1 kor.).

piacot majd csak akkor kell meghódítanunk, ha majd jelentékeny ipartermelésünk lesz.

Az országos védőjegy alkalmas arra, hogy diszkrét zajtalanságban, de annál hatályosabb módon az utászmunkát teljesítse és azokat az eredményeket kivívja, amelyekre okvetlenül szükségünk van. A benne rejlő törvényes erejénél és a törvényes szabványok súlyos szankciójánál fogva bizton feltehető, hogy a szóban levő mocskos konkurrencziát alaposan meg fogja szüntetni, a lényegét képező szent jelvény pedig a társadalomra, főképen pedig a kereskedőkre azt az üdvös nyomást fogja gyakorolni, mely sajtáságos viszonyainknál fogva a hazai piac meghódítására és megtartására mulhatlanul szükséges.

Hazai ipartermelésünk és belkereskedelmünk illyformán szilárd alapokra fektetve lévén és a mezőgazdaság arra a meggyőződésre jutván, hogy az ipargazdaság az ő érdekét nem veszélyezteti, hanem jelentékenyen támogatja, az a 2500 millió korona, amely ez idő szerint igen csekély kamatozással majdnem inaktív módon bankjainkban hever, az iparvállalatokat és gyártelepeket fogja felkeresni, mert tudni fogja, hogy a vállalkozás terén veszély nem fenyegeti. Ez a harmadfél milliárd magunk tőkéje aztán nem czimzetes magyar és tényleg a külföldet hizlaló, hanem majd olyan valóságos magyar ipart teremt, mely csak a hazát és annak gyermekeit fogja táplálni.

Azért a nagyközönség életérdeke és a hazai nagy tőke jövődöbéli pozíciójának biztosítása megköveteli, hogy talpra álljon és a szóban levő mentőeszközt minden rendelkezésre álló törvényes uton-módon kisürgesse. Nem szabad fatalisztikus télenséggel bevárnia, míg a külföldi nagy tőke országunkat a saját céljaira kisajátítja, legjobb területeinket s a gépek hajtóerejét ingyenesen szolgáltató viseinket saját gyarai részére lefoglalja, ezeket saját külföldi munkásaival benépesíti, nyers termékeinket ezekkel feldolgoztatja s úgy az országot, valamint a külföldet az e fajta „magyar” iparral átözoñli, mert akkor idegen lesz a gazda a háznál s nagy tőkénk ennek alárendeltjévé sülyed. Saját iparunk pedig okvetlenül annak a közmondásos embernek a sorsára jut, aki a tőtnak szállást adott.

Ha ellenben mind a két faktor az akciót sürgösen és bátor lélekkel megindítja, piacunkat a kontemplált módon lassankint, de fokozatosan a magunk részére meghódítja és iparunk a hazai nagy tőke védő szárnyai alá kerül, akkor nyugodt lélekkel bevárhatjuk, míg évek multán országunk határán a nemzeti színű vámsorompókat beakasztják, mert metív bennünket a sem divatnak, sem hangulatnak alá nem vetett, de a törvény által szigoruan oltalmazott erős vámsorompónk házunk közöbe előtt.

Dr. Maislis Mór
ügyvéd,
budapesti iparhatósági biztos.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SCHLICHTER GYULA.

Hirdetések.

Magyarország főurai

és földbirtokosai figyelmét fölhívjuk a székes-fővárosban 1873. év óta fennálló kizárólagos libéria-üzletre.

SCHWARZ M. L.

V. Váci-körut 4. szám, mely céget mindazok b. figyelmébe legjobban ajánljuk, kik szolgál- és kocsis-személyzetük részére divatos és mégis jutányos áru ruhát beszerezni óhajtanak, ugyint magyar, német és francia libériákat, melyek állandóan raktáron és nagy választékban kaphatók.

Különlegességet képeznek kocsis-szűrők, gazdag himzéssel, izléses kivitelben, minden színben, legnagyobb választékban.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Gyászlibériák

állandóan raktáron.

Teljes szám 41—96.

Fontos, Fontos igen

Fontos!!

Akar tányért, csészét, poharat, teás, étkező gyümölcs. tészta, boros készletet.

Akar legfinomabb czinstal, alpaca kés, villa, kanalat, tálcát, zománczozott főző edényt.

Akar csinos gyermek ruháskát, kötényt, matróz sapkát, kalapot czipőt.

Akar finom, divatos, patent gyermekharisnyát, fél harisnyát, keztyüt zsebkendőt.

Akar fiúeska kötényt, csinos öltönyt, nyári tricót.

Akar egész jó minőségű női és férfi harisnyákat, reggeli czipőt, czérna és bőr keztyüt, zsebkendőt.

Akar legjobb divatos férfi inget, gallért, kézelőt, hozzávaló gombokat, nyakendőt, séta botot.

Akar finom eső- és napernyőt, utazó bőröndöket, kosarakat.

Akar husvétii fecskendőt, illetszereket, himeseket.

Akar gyermek kocsit, reform széket és gyermek játékokat,

ugy forduljon kérem az Első Nyiregyházi Bazárba, hol még több eféle áru mesés olesó árakban kapható

DEUTS J.

Iskola-utca I. Hibján Sámuel utódai előtt.

DUNKEL V. K.

Felsőmagyarhoni első parkettgyár és gőzfűrésztárs.

KASSÁN.

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült, sokszorosán kitűntetett

PARKETTÁIT,

ugynevezett amerikai, tömör és be- rakott kockáit

jutányos árak mellett.

A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

Hirdetések

jutányosan felvétet- nek a kiadóhivatal- ban Iskola-utca 3.

Egy Kölber gyártmányu taliga (kosár- Chazete) feketére fényezve **eladó.**
Dr. FRIED, Pazonyi-u. (Marsalkó ház.)

Szabolcsvármegye legnagyobb butoráruháza

Nyiregyháza a Törvényszék mellett.

Raktáron tartok a legmodernebb stilü ebédlő és háló szobákat saját készítményü kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garniturákat a legujabb kivitelben és leg- jobb minőségben jutányos árak és potos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség bártfogását kérve vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Legkedveltebb különlegességi répavágók, szecsavágók, stb. **takarmányozó gépek** valamint mindennemü **gazdasági gépek, műszaki cikkek** és **malom-berendezések** előnyös feltételek mellett beszerezhetők és raktáron is található

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvi- teleket is elvállal.

Főüzlet: Nyiregyháza Gróf Károlyi-téren.
Fióküzlet: Mátészalkán.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, léhero-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répavágók, kukoricza- morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és milder egyéb gazdasági gépek.

Képvislete Nyiregyháza

Májerszky Barnabás

gépgyárosnál.

Saját termésü sóstó-szőlőtelepi kitűnő

fajborait

literes palackokban kimerve és házhoz szállitva ajánlja

Róth Ferenc termelő.

Megrendelhető Nyirfa-utca 3. szám alatt.

Telefon szám 135.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete

Nyiregyháza.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőim- mel közölni, hogy a tavaszi posztók **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legujabb mintáju és legjobb minőségben megér- keztek, melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghivom.

Kiváló tisztelettel Guttman Henrik.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánczata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

esemege fajokban szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert

Küküllőmenti

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes.**
(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett első-merő levelek, emélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Kiadó üzlethelyiség!

A Hibján-féle üzlethelyiség Czukor Márton tőzsomszedságában május 1-re **kiadó.**

Értekezni lehet Erdey Kálmán háztulajdonossal.

A Magyar Védő-Egyesület
— védjeggyével ellátott —

SOROMPÓ
szivarka hüvely
legjobb hazai gyártmány
kizárólagos főraktára:

Stern Emánuel Fia
utóda
nagyfőzsdéjében.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak
mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL
Nyiregyházán,
Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

KOHN SAMU

szobafestő és mázoló
Nyiregyháza, Széchenyi-tér 8.

Elvállal minden e szakmai épület, templom, szoba, fa és vasnemű szakszerű festését és mázolását a leg egyszerűbb valamint legdiszesebb kivitelben.

Különleges faerezések.

MODERN

VÁROSI LAKÓHÁZAK
VIDÉKI KASTÉLYOK stb. számára.

ÉPÍTÉSI TERVEK

Nyiregyháza
Városház-utca II.

Pavlovits
Károly

Debreczen
Kossuth-utca 26.

műépítésznél.

Uj találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve.
Telefon 125. sz. **Alapított 1869. évben.** Telefon 125. sz.

Tengely nélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő szerkezettel.

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen újonnan átalakítok darabonként 14 koronaért. **Ekék s egyéb gazdasági eszközök és gépek javítása, valamint újonnan a legjutányosabb árakon. Fúrott kutak építése** bármilyen kaliberű csövekkel.

Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelemmel eszközölöm. Kívánatra költségvetéssel készséggel szolgálók.

Szilágyi Mihály ekegyára és fúrott kut építési vállalata Nyiregyházán.

Allandó raktár
gyászkalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és kalapáruháza

Selyem, szövet és
mosó blousokban
allandó nagy raktár

**A tavaszi
újdivóságok**

Rózsa

megérkeztek.

Selyem, szövet és
mosó blousokban
allandó nagy raktár

LAJOS utóda

Szolid és jutányos árak!

Allandó raktár
gyászkalapokban

Lokomobilok, gőzcséplőgépek, benzinmotorok, aratógépek, talajmivelő eszközök, teljes malomberendezések, stb. stb.

kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, BUDAPEST.

Alagsó és gőztéglagyár

Kont Manó

Beregszász.

Homlokzattégla, díszvégla, faöntégla, ék- és kéménytégla, cserépszindely.

HORNYOSTETŐCSERÉP

alagsó, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele.

— Teljes tetőfedések eszközlése. —

Távirati cím: Gőztéglagyár Beregszász.

Beregszász, a postabélyeg kelte

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhez egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő anyag manap a

hornyos tetőcserep

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden vályogfal elég erős nekik.

Az a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel.

A fedőmunkát a gyár távolabb vidéken is elvállalja, ha legalább 300 négyszög- méter területről van szó és ez esetben a tetőnek jó minőségeért teljes jótállást vállal.

A cserépnek ára ezrenként Beregszász állomáson vagonba rakva 72 korona; a cserepezési munkával együtt 78 korona, de adogatók és malter nélkül.

Egy négyszög méter tehát körülbelül egy korona 30 fillérbe, a cserepező munkájával együtt, de persze szállítási díj nélkül.

Egy négyszög méter területen 16 $\frac{1}{2}$ darab fekszik.

A lécezés 30 cm, távolságban eszközlendő.

Egy egész vagonnak a szállítási díja Nyiregyházig 40 korona.

Egy vagonba 5400 drb. rakható és a gerincecserép.

A faszindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját sem mire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bizonyított műtét.

Tűzbiztonságt tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerincecserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üvegcserep bádógablak helyébe 2 kor. 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. e. közönséget, különösen a falukban a tisztelendő urakat, birákat, jegyzőket, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznél a fül falu pár óra alatt rabja lesz a lángnak.

Tűzesetknél abban a nagy előnyben részesítem a károsultakat, hogy a cserepet, minthogy ilyen alkalmaknál nem rendelkezik a szegényebb srnsu gazda hirtelenében készpénzzel, közös jótállásuk mellett szükség szerinti határidőre kapják a rendes bankamatláb megtérítése mellett.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó

alagsó- és gőztéglagyára BEREKSZÁSZ.

Képviselők, viszontelárusítók kerestetnek, fakeskedők, építési vállalkozók vagy építómesterek személyében.

Hoffher és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekék nélkül, répa, szecs kavágóit és gőzcséplő gépeit.

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Telefon 140.

Telefon 140.

Nyomtatványokat

csinos, izléses és szakszerű kivitelben készít

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája

— Nyiregyháza, Városház-épület. —

Eljegyzési kártyák, esküvői meghívók

remek kivitelben.

Uj üzlet!

Stern Sándor

női és férfi divat üzlete

NYIREGYHÁZÁN, Pazonyi-utca 2. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Nyiregyháza Pazonyi-u. (Rózsa Lajos női felöltő áruházának tőzsomszedságában) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

uri és női divat üzletet

nyitottam.

Állandó nagy raktárt tartok uri és női fehérneműket, nyakkendők, zsebkendők, keztük, harisnyák, csipkék, szalagok, fűzők, kézimunka, szappan, illatszerek, pipere cikkek. Menyasszonyi koszorúk, fátoly, belépő, gyermek kelengyék, kész blous, szoknya és kötényekben. A tavaszi idény beáltával a legújabb divatu napernyők a legnagyobb választékban lesznek raktáron.

A helybeli piacon sok éven át szerzett tapasztalataim alapján reményelem a n. é. közönség bizalmát úgy a legjobb minőségű áruim, mint a legolcsóbb szabott árak által kiérdemelni.

Meg nem felelő árakat a legnagyobb készséggel vissza veszem. Vidéki megrendeléseket legnagyobb pontossággal eszközlök.

A n. é. közönség nagybecsü pártfogásába ajánlva magamat

Szolgálatkész tisztelettel

Stern Sándor,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. sz.